

Posudek vedoucí diplomové práce

Zuzana Molčíková: Posuzování vlivů na životní prostředí

Odevzdání práce: leden 2010, rozsah práce: 71 stran včetně literatury a anglického resumé

Aktuálnost (novost) tématu

Posuzování vlivů na životní prostředí je tématem v ochraně životního prostředí stále aktuálním, o to více, že se stále hledají cesty ideálního procesního ukotvení této právní úpravy.

Náročnost tématu

Diplomantka zvolila primárně širší téma posuzování vlivů na životní prostředí, v něm pak posuzování vlivů záměrů. V další specializaci se věnovala účasti veřejnosti v tomto procesu. Samotné téma posuzování vlivů na životní prostředí je standardní součástí výuky práva životního prostředí a s ohledem na bohaté české i cizojazyčné prameny je ideálním a poměrně nenáročným tématem pro diplomové práce. Tím, že diplomantka uvedla svůj záměr věnovat se po obecné rešerši dané právní úpravy intenzivně její dílčí části – účasti veřejnosti, nabídl se jí prostor pro rozsáhlé vědecké zkoumání s využitím komparativních metod apod. Je však třeba konstatovat, že přestože snahy o dosažení takového cíle jsou patrné, nebyly uvedené možnosti naplněny.

Kritéria hodnocení práce

Základním úskalím ve zvoleném tématu je systematika práce, která tvoří její základ. Je zjevné, že teprve v průběhu zpracování tématu dospěla diplomantka k závěru, že značná část práce by měla být věnována účasti veřejnosti v procesu EIA. Současně však byla vedena snahou postihnout proces EIA v obecné rovině včetně potřebných mezinárodních a evropských pramenů. Z toho důvodu se ve výčtu pramenů procesu EIA objevuje jako základní pramen Aarhuská úmluva, popř. směrnice 2003/35/ES, které však neupravují obecně proces EIA, ale právě úsek účasti veřejnosti. Podobně rozsah rozboru těchto „speciálních pramenů“ předčí prameny ostatní, což je na úkor hlavnímu tématu práce. Vnitřní vyrovnání primárního tématu práce – procesu EIA a speciálního zaměření na účast veřejnosti v tomto procesu by zásadně přispělo uchopení struktury a celkovému vyznění zvoleného způsobu zpracování. K této výtce je třeba doplnit, že na druhé straně specializace v rámci zvoleného úseku právní úpravy je rozhodně žádoucí, a diplomantka se o ni alespoň pokusila.

Ve výčtu pramenů právní úpravy se objevují v zásadě všechny relevantní dokumenty na mezinárodní, evropské i národní úrovni.

Pokud jde o použitou literaturu, pro hlubší analytický přístup (ať již v části charakteristiky procesu EIA, tak v části účasti veřejnosti) by bylo žádoucí uvádět přímo v textu práce více citací a odkazů na odbornou literaturu. Nicméně minimálně ve výčtu použité literatury se řada zajímavých zdrojů objevuje.

Pokud jde o analytickou část, s ohledem na výše uvedené systémové výtky, je třeba uvést, že v části charakteristiky procesu EIA podle platné právní úpravy se jedná o formální popisný přístup vyplývající z členění zákona. V části účasti veřejnosti je analytická část významně bohatší. V této části by bylo žádoucí lépe oddělit participaci v procesu EIA od účastenství podle správního řádu.

Na jednotlivé analytické části práce by bylo vhodné navázat dílčími závěry.

K dílčím částem práce: Většina připomínek k práci se váže na výše uvedené systematické nedostatky. Např. v závěru se diplomantka věnuje zejména Aarhuské úmluvě a směrnici 2003/35/ES, proces EIA samotný zůstává stranou. Podobně v popisu pramenů, resp. platné právní úpravy více prostoru zabírá otázka účasti veřejnosti, méně proces EIA. Tento rozdíl je třeba v práci stále zdůrazňovat a odůvodňovat významem účasti veřejnosti v daném procesu. V kapitole 5.13 by mělo být zdůrazněno, že se jedná o participaci v procesu EIA, stejně tak v dalších částech. Práce je na některých místech neúplná, popř. nepřesná, příkladmo na s. 42 je odkazováno na zásady správního řádu, aniž by bylo právně odůvodněno, proč se v procesu EIA mají použít.

Přes výše uvedené výtky, oceňuji zejména snahu o propojené popisného tématu posuzování vlivů na životní prostředí s praktickým uplatněním veřejnosti na procesu EIA.

Práci doporučuji k obhajobě, a to s hodnocením velmi dobře.

V rámci obhajoby by měly být zodpovězeny následující otázky:

V jakém směru byla právní úprava EIA ovlivněna zákonem č. 186/2006 Sb., resp. zákonem č. 183/2006 Sb., a jaké praktické důsledky to přineslo?

Považujete za reálné a vhodné, aby v české právní úpravě procesu EIA bylo účastenství veřejnosti vázáno na složení kauce, poplatku apod.?

V Praze dne: 20.1.2010

JUDr. Tereza Snopková, Ph.D.

vedoucí diplomové práce